Inspreektekst van Sven Ruggenberg, Cultuurmakelaar

Gemeenteraad maandag 19 april 2021

Bedankt voorzitter, Geachte leden van de commissie samenleving.

Vandaag staat een onderwerp centraal waarvan we juist afgelopen jaar hebben ervaren hoe belangrijk het is: cultuur. We snakken allemaal naar afleiding om de eindeloze stroom aan videogesprekken te doorbreken.

Cultuur wordt soms door de politiek weggezet als luxeproduct, maar ik denk dat we momenteel allemaal ervaren dat het een levensbehoefte is. Het is de motor achter de creativiteit van een samenleving. Artistiek, economisch en maatschappelijk. Hoe meer vermogen die motor heeft, hoe beter.

In de nieuwe Cultuurvisie wordt het potentieel van Zoetermeer goed weergegeven. Met enorme energie en kracht staat hier een culturele sector te popelen om in staat te worden gesteld te groeien. De visie geeft richting en scherpte in de ambities. Met de visie in de hand kunnen instellingen zich klaarmaken voor de toekomst. Het is nu in elk geval duidelijk wat er moet gebeuren.

Als we de doelen uit deze visie willen verwezenlijken is het bestaande budget niet voldoende. Er is al krimp, doordat Fonds1818 zich terugtrekt. We lopen tevens 23 euro per inwoner achter op het gemiddelde van Nederland, dat komt met 125 duizend inwoners neer op ruim 2,8 miljoen structureel. Ik begrijp dat dat er nu niet is, maar deze visie gaat niet over nu. Hij gaat over de weg naar 2030.

Een eerste stap van visie naar uitvoering is de herziening van de opdracht van de Stichting Cultuurfonds Zoetermeer, waarover u een memo hebt ontvangen.

Er zijn drie aanleidingen om over de toekomst te spreken. 1) Het functioneren van het fonds in relatie tot de oorspronkelijke opzet, 2) nieuwe jurisprudentie en het 3) gewijzigde cultuurbeleid in verband met de cultuurvisie.

Er zijn ook drie feitelijke onjuistheden uit het memo die ik wil benoemen, zodat u volledig geïnformeerd bent.

1) Ondanks het raadsbesluit van 2015 is per 2021 onze subsidie verlaagd van 224.100 euro naar 90.000 euro. De overige 134.100 euro is verdeeld over vier groeiende culturele instellingen in de vorm van jaarprogramma's. Daarmee vooruitlopend op vaststelling van de cultuurvisie die vandaag voorligt en de wijzigingen in de subsidiekaders.
2) We hebben in 2020 wel degelijk externe financiering binnengehaald vanuit Fonds1818. Ook zijn er vanuit corona noodsteun middelen beschikbaar gekomen in het kader van ons initiatief voor de CultuurZomer.
3) Het is onwaar dat wij er niet in geslaagd zijn vernieuwing en innovatie te realiseren. Zeker afgelopen jaar is dat evident.

In het gesprek over de toekomst ligt alles nog open. Er worden drie scenario's genoemd, maar ik zie dat breder en denk liever in functies.

Onze inzet is om terug te keren naar de oorspronkelijke opzet. Die is in basis namelijk heel goed, maar de stichting is door een zeer beperkende opdracht geplaagd. De aandacht verschuift, en we zijn nu juist op de goede weg. Ik geef u daarom onze toekomstvisie in relatie tot de Cultuurvisie.

We zien kansen in programmalijn 4 (nieuwe smaken, nieuwe makers), 7 (goud maken) en 8 (Zoetermeer geeft kleur). De functie van Cultuurmakelaar, nu door mij vervuld, is een belangrijke bij de uitvoering van ambities in die lijnen. Tussen de grote en kleine instellingen acteren, in samenwerking, netwerkvorming, loketfunctie voor nieuwe makers, initiatie van nieuwe projecten en gezamenlijke promotie worden daarmee belangrijker dan de fondsfunctie.

Naast de systematiek van structurele subsidie voor de Basis6 (programmalijn 1) en jaarsubsidies voor het middensegment (programmalijn 2) blijft er een loket voor flexibele subsidiering nodig van initiatieven, zodat mensen gedurende het jaar met plannen kunnen komen. Waar kunnen zij anders terecht?

Als bovendien de groei van enkelen ten koste gaat van het flexibele budget voor nieuwe projecten, nieuwe makers en nieuwe creativiteit in de stad, krijg je juist krimp in plaats van groei. Dat is onwenselijk. Bescherm daarom het flexibele programmabudget. De huidige opzet functioneert zeer goed!

Afgelopen jaar hebben wij het merk Cultuur079 ontwikkeld, om de samenwerking en succesvolle promotie zoals ontstaan tijdens de CultuurZomer te bestendigen. Het is een label waaronder culturele makers en instellingen elkaar gezamenlijk in de spotlight zetten. Wij willen als Cultuurfonds onder deze vlag verder bouwen, en samen met de culturele instellingen en makers het aanbod van wijk tot regio onder aandacht te brengen. De samenwerking met Bureau Citymarketing is daarbij van groot belang.

We ontwikkelen het Cultuurnetwerk. Dat gaat vervolgens ook connecties aan met bijvoorbeeld Economie, Retail en Onderwijs, en wordt partner bij gebiedsontwikkelingen. Zo worden marktpartijen opdrachtgever van de lokale culturele sector. Onze samenwerking met Netwerk Zoetermeer en de gemeente zijn daarbij zeer waardevol.

Dat netwerk als geheel wordt krachtiger als het zichzelf gezamenlijk presenteert en projecten in het algemeen belang neerzet, naast de bestaande voorbeelden als CultuurZomer, UITFestival en Cultuurprijs is er nog veel meer mogelijk.

Breek daarom de beperkende opdracht aan het Cultuurfonds open, en zet ons in onze kracht. Door initiatief en samenwerking komt juist externe financiering los. Fondsen subsidiëren geen fondsen om geld door te geven, ze steunen projecten. Die gaan wij opzetten. Nooit alleen, en altijd in het algemeen belang van de stad.

We zijn zeer positief over de inhoud van de Cultuurvisie. Geef onze stichting een stevig mandaat met duidelijke functies om er uitvoering aan te geven.

- Flexibel programmabudget en Cultuurmakelaar
- CultuurNetwerk en Cultuur079
- Gezamenlijke vernieuwende stadsbrede projecten.

In een combinatie die elkaar versterkt en bijdraagt aan de doelen van de Cultuurvisie. Altijd in gezamenlijkheid, zodat iedereen een kans krijgt om te groeien, te maken en leren.

We zijn een groeistad. Maak dat waar. Ook op cultureel gebied.
Dank u wel!